

Фінансово–економічна безпека банківської діяльності, на прикладі ПуАТ КБ «Приватбанк»

*Руденко Ю., студентка групи УБ – 11
Науковий керівник – Хворост О.О., канд.екон.наук,
доц. кафедри АГПФЕБ СумДУ*

В сучасному суспільстві загрози в діяльності установи, організації, підприємства висувують все нові вимоги до побудови й організації діяльності системи безпеки. Для того, щоб протистояти сучасним загрозам і ризикам система безпеки повинна використовувати сучасні технології, методи та методики щодо активної протидії всім реальним і потенційним небезпекам та ризикам.

Фінансово-економічною безпекою (далі ФЕБ) – це такий стан системи безпеки установи, який дає змогу уникнути зовнішніх загроз і протистояти внутрішнім чинникам дезорганізації за допомогою наявних ресурсів, управлінських здібностей менеджерів, а також структурної організації та в співпраці працівників банківської установи з службою захисту. [1, с. 21]

Механізм управління ФЕБ установи створюється з метою забезпечення правильного та своєчасного використання всіх захисних заходів для мінімізації (або попередження) негативного впливу небезпек, загроз та ризиків.[2, с. 3]

Метою даної статті є аналіз та вдосконалення існуючої системи ФЕБ, на прикладі банківської установи публічне (відкрите) акціонерне товариство комерційний банк (далі ПуАТ КБ) «ПриватБанк», а саме виявлення небезпек, загроз та ризиків й надання рекомендацій щодо їх усунення та/або попередження.

Безпека банку – стан стійкої життєдіяльності, за якого забезпечується реалізація основних інтересів і пріоритетних цілей банку, захист від зовнішніх і внутрішніх дестабілізуючих факторів незалежно від умов функціонування. [3, с.53]

Для аналізу в даній роботі ми обрали ПуАТ КБ «ПриватБанк» тому, що він є лідером у сфері впровадження провідних банківських послуг, а також є лідером серед українських комерційних банків за кількістю клієнтів. Даний банк функціонує відповідно до статуту банку та законодавчій базі України.

Оскільки ПуАТ КБ «ПриватБанк» взаємодіє з зовнішніми організаціями, то основна мета безпеки банку полягає у виключенні можливості нанесення йому збитків або упущення вигоди та забезпечити його ефективну діяльність і якісну реалізацію всіх операцій та угод.

Головним критерієм ефективності та якості безпеки банку є стабільність його фінансового й економічного розвитку відповідно до планів і завдань незалежно від зміни ситуації.

Відповідно до мети дослідження формулюються завдання та принципи, що обґрунтовуються та підтверджуються за допомогою методів та методик застосованих у роботі, а саме оцінка фінансового стану та показників діяльності установи та аналіз складових ФЕБ діяльності установи.

У ПуАТ КБ «ПриватБанку» існує служба внутрішнього аудиту, що представляє собою самостійний структурний підрозділ банку, який є органом оперативного контролю Наглядової Ради. Створюється за рішенням вищого органу Банку з метою перевірки й оцінки адекватності та ефективності системи внутрішнього контролю та якості виконання призначених обов'язків співробітниками Банку.

Аналізом ФЕБ банку займається аналітичний центр ризик-менеджменту, який має за мету об'єднати зусилля підрозділів, що займаються дослідженням, профілактикою, аналізом ризиків шляхом формування завдань за оцінкою, контролем, підтвердженням допущень, зроблених на основі аналізу операцій, сформованих у формі математичних рядів, подальшої ініціації перевірок і бек-тестування зроблених допущень і прогнозів, розробка управлінських рішень по вдосконаленню безпеки операцій і мінімізації ризиків на основі одержаних в ході перевірок даних.

У процесі забезпечення ФЕБ передбачається планування і здійснення сукупності заходів, поєднаних за функціональною ознакою в комплексну систему забезпечення безпеки банку. Тому у даній роботі проводиться аналіз за наступними функціональними складовими ФЕБ [4, ст. 42]:

- фінансова складова;
- інтелектуальна й кадрова складова;
- політико – правова складова;
- інформаційна складова;
- силова складова.

Розглянувши фінансові результати діяльності банку у порівнянні з двома іншими (зображено у табл.1), можна стверджувати, що дана установа має найвищі результати на протязі аналізованих років. Великий негативний вплив на діяльність установи здійснила економічна криза зазначених років. Тож для ефективної подальшої його діяльності необхідно, щоб рівень безпеки був відповідний.

Таблиця 1. Фінансовий результат діяльності банків.

№ п/п	Банк	Фінансовий результат, млн. грн.		
		станом на 01.01.09 р.	станом на 01.01.10р.	станом на 01.01.11р.
1	ПРИВАТБАНК	1291,78	1050,49	1370,18
2	РАЙФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	527,39	16,88	48,47
3	ОТПБАНК	136,45	18,78	609,43

Стосовно складових ФЕБ ПуАТ КБ «ПриватБанк», провівши аналіз, можемо виділити проблемні сегменти, а саме фінансова та силова складові. Для вирішення проблем, що були виявлені у ході проведення дослідження, слід упровадити наступні управлінські рішення (шляхи удосконалення стратегії ФЕБ) :

- контроль за станом рахунків клієнтів по простроченим заборгованостях;
- розширення кола клієнтів в цілях зменшення втрат від несплати декількома крупними клієнтами;
- контроль за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості;
- реалізація заходів безпеки банку, щодо захисту від недобросовісної конкуренції та промислового шпигунства, протиправних посягань на власність та імідж, підроблення документів і знаків банку;
- виявлення і перевірка некредитоспроможних і ненадійних клієнтів;
- надання знижок відсотків постійним клієнтам при достроковому кредитуванні, що частково компенсує втрати від інфляції.

Тобто для забезпечення ефективної діяльності банківської установи необхідно ретельно перевіряти потенційних клієнтів банку та слідкувати за сплатою дебіторських заборгованостей банку.

Тож перехід України до ринкової економіки характеризується не тільки формуванням нових виробничих відносин, а й зміною відносин в інших сферах життя. Насамперед переходу до ринкових відносин стали притаманні різного роду кризи. Кризи, як правило, супроводжуються різноманітними негативними явищами в економіці. За таких обставин підприємництво все більше стає об'єктом різного роду протиправних і злочинних дій. З огляду на це безпека бізнесу набуває ознак самостійного виду суспільних взаємовідносин і поряд з необхідністю відповідного правового регулювання потребує відповідного забезпечення безпеки для його ефективної діяльності.

Список використаних джерел

1. Захаров О. І., Пригунов П. Я. Організація та управління економічною безпекою суб'єктів господарської діяльності. Навчальний посібник. – К.: КНТ, 2008. – 257 с.
2. Горячова К.С. Механізм управління фінансовою безпекою підприємства: Автореферат на здобуття наукового ступеню к.е.н. – К.:КНУТД, 2006. – 16 с.
3. Ярочкин В.И. Безопасность банковских систем: - М.: Ось – 89, 2004. – 416 с.
4. Примостка О.О. Аналіз ефективності діяльності комерційних банків // Фінанси України. – 2003. – №4. – 101 с.

